

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประเภทของ โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามข้อมูลจากข้าราชการครู สายผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 33 โรงเรียน แบบสอบถาม ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .35-.84 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 และแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของ โรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .49 - .82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) สถิติที่ใช้เลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและสมมติฐาน การวิจัย ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าวิกฤติ (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference และการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Simple Correlation) ซึ่งมีแนวทางในการศึกษาค้นคว้า สรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรี ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมทั้ง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา และ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐาน อยู่ในระดับมาก มีเพียงมาตรฐานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนา

วิชาชีพอยู่เสมอ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และการรายงานผล การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีการพัฒนาได้ในระดับปานกลาง

2. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมและมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

3. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) มีเฉพาะมาตรฐานที่เกี่ยวกับการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูทั้งโดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัศึกษามีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูในแต่ละมาตรฐานดังกล่าวมากกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมทั้งข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและทุกรายด้าน อยู่ในระดับมาก

6. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมและเกือบทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

7. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมและทุกรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ตามลำดับ และโรงเรียนขนาดเล็กมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

8. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมและเกือบทุกรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีเฉพาะด้านความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ที่ครูทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

9. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญ จากการค้นพบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า กรอบความคิด และสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มืองค์กรวิชาชีพครู มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแล การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อเป็นหลักประกันแก่สังคมว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานสมกับเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 6 มาตรา 48 ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี ซึ่งในการประเมินนั้นจะประเมิน 3 ด้าน คือ

มาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียน มาตรฐานเกี่ยวกับครู และมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษา จึงส่งผลให้สถานศึกษา ครู มีการตื่นตัวกันเป็นอย่างมาก ครูมีการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัดจากการเข้ารับการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานในโรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐาน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญญา เนื่องจำนงค์ (2546, หน้า 82) พบว่า การพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 ตามความเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน ขนาด โรงเรียน และอายุของโรงเรียนโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุณีย์ภรณ์ ศิวรานนท์ (2542, หน้า 96) พบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งโดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีวรรณ สุวรรณपाल (2545, หน้า 68) พบว่า ข้าราชการครูโดยรวมมีความพอใจต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและทุกรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม การมีเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูนั้น เป็นจุดเริ่มต้นในการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนให้ครูมีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยการศึกษาอบรมและพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง และเป็นบรรทัดฐานในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้มีมาตรฐานและจะส่งผลต่อผู้เรียนด้วย จากเหตุผลดังกล่าว ครูทุกคนได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานและถือเป็นหน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติและทำให้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุมพล เวียงเพิ่ม (2543, บทคัดย่อ) พบว่า ข้าราชการครูให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ทุกด้าน ฉะนั้นการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐานจึงอยู่ในระดับมาก

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า การพัฒนาเพียงมาตรฐานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ มีการพัฒนาได้ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์รี ทองคำสุข (2546, หน้า 61) วิจัยเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว พบว่า มาตรฐานที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 7 การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีภารกิจหลักในการสอน ซึ่งครูต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอน วางแผนการสอนซึ่ง

บางคนนั้นต้องสอนมากกว่า 1 วิชา และไม่ได้สอนตรงตามวิชาเอกหรือความถนัดของตนเองเตรียมสื่ออุปกรณ์ ตรวจงานนักเรียน ตลอดจนถึงการเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน นอกจากนั้นครูยังต้องมีการกิจอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอนประจำ เช่น เจ้าหน้าที่พัสดุ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน รวมทั้งต้องปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บริหารมอบหมาย จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ อยู่เสมอ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ ได้อย่างเต็มที่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูตามมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันที่มีต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมและมาตรฐานเกี่ยวกับมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์แตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ในแต่ละมาตรฐานดังกล่าวสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อรองรับกับเทคโนโลยีที่เข้ามาในชีวิตประจำวัน เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสายงานของตน ครูมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และระบบการจัดการศึกษาที่มีทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2545, หน้า 22) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษา มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ครูพัฒนาตนเองเป็นอย่างมาก ส่วนมาตรฐานอื่น ๆ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน แสดงว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่จะเกิดกับผู้เรียน โดยต้องมีการพัฒนาการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ การที่ความคิดเห็นของข้าราชการครู

สายผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันที่มีต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีได้ยึดแนวทางการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเหมือนกัน และมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ดังที่ สมาน รังสิโยภุณ (2540, หน้า 83) กล่าวว่า การพัฒนาบุคคล หมายถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้าราชการครูและทุกคนจะต้องแสวงหาและติดตามข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครูเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเมื่อข้าราชการครูได้ยึดปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแล้วถึงแม้ว่าข้าราชการครูจะมีระดับการศึกษาต่างกันก็สามารถพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูได้ไม่แตกต่างกัน

3. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐาน แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละขนาดจะมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ และมีศักยภาพที่แตกต่างกันออกไป โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีระบบการบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างเป็นระบบมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน เพราะมีความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นจำนวนบุคลากร ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่จะได้สอนตรงตามวิชาเอกหรือตามสาขาวิชาที่ตนเองมีความถนัดทำให้การสอนมีคุณภาพมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางซึ่งมีศักยภาพในการบริหารจัดการที่น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางส่วนมากจะประสบปัญหาการขาดแคลนเกือบทุกด้าน ทั้งทางด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน งบประมาณและอาคารสถานที่ทำให้ประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในส่วนของบุคลากรต้องรับภาระหนัก ทั้งทางด้านการสอน บางคนต้องสอนหลายวิชา ทั้งที่มีความถนัดและไม่ถนัด ต้องรับภาระงานด้านอื่น ๆ อีกหลายอย่าง โอกาสในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพค่อนข้างมีอุปสรรคสำหรับโรงเรียนขนาดกลางนั้น เป็นโรงเรียนที่เติบโตและพัฒนาจากโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนระดับตำบลที่ค่อนข้างมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีความต้องการรับบริการทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้โรงเรียนประสบความขาดแคลนในทุก ๆ ด้าน จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนิภรณ์ ศิวรานนท์ (2542) ที่พบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานนั้นมีเฉพาะมาตรฐานเกี่ยวกับการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาของโรงเรียนหรือเพราะยึดตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาวิชาชีพครูเช่นเดียวกันจึงทำให้ผลการวิจัยไม่แตกต่างกัน

4. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนประเภทต่างกัน คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมและเกือบทุกรายมาตรฐาน แตกต่างกัน โดยครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัศึกษามีความคิดเห็นต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูในแต่ละมาตรฐานดังกล่าวสูงกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่เดิมนั้น กรมสามัญศึกษาได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาครูเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการสอนและการปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ และนวัตกรรมประกอบการเรียนการสอนเพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทให้เป็นครูผู้สอนในแนวใหม่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนโรงเรียนขยายโอกาสนั้นเป็นโรงเรียนที่เติบโตและขยายตัวมาจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาทำให้ขาดแคลนความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนขนาดกลาง กล่าวคือ เป็นโรงเรียนที่เติบโตและพัฒนามาจากโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนระดับตำบลที่ค่อนข้างมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีความต้องการรับบริการทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้โรงเรียนประสบความขาดแคลนในทุก ๆ ด้าน จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูรย์ โคตรโยธา (2538, หน้า 107) พบว่า การบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาด้านงานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานธุรการการเงินและพัสดุ อยู่ในระดับมาก ส่วนงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

5. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงาน นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะ

ทำให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและส่งผลต่อผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการศึกษา พัฒนาความรู้ความสามารถของตน ครูมีความตระหนักและเข้าใจตรงกันถึงภารกิจหลักของโรงเรียน ได้แก่ งานวิชาการ บริหารทั่วไป งบประมาณ และอาคารสถานที่ ทุกโรงเรียนจะพยายามพัฒนางานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถให้กับนักเรียนทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรอย่างหลากหลาย ดังที่ กษมา วรวรรณ ณ อุรุทยา (2537, หน้า 3) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการจัดระบบการศึกษาของโรงเรียนนั้นไม่ได้หมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังรวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่พึงประสงค์ ได้ ได้แก่ ตัวป้อน ลักษณะของนักเรียน ลักษณะของครูอาจารย์และกระบวนการเรียนการสอน และยังสรุปได้ว่าประสิทธิผลของโรงเรียนนั้น เกิดจากการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะตามที่พึงประสงค์

6. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นครู การพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ซึ่งสิ่งดังกล่าวนี้มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 6 มาตรา 48 ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี ดังนั้นความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรหมทิพย์ กาลธยานันท์ (2543) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายบริการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีแรงจูงใจ

ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดับ ชัยพุกษ์ (2542) พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของครูและขนาดของโรงเรียน

7. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและทุกรายด้าน แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันย่อมมีการจัดระบบงานตามความเหมาะสมกับขนาดและบริบทของโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จะจัดระบบงาน และการบริหารจัดการที่มีความชัดเจนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง เนื่องจากความพร้อมในด้านบุคลากร ซึ่งมีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสามารถ และความชำนาญในการสอนประจำอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอใหญ่ ๆ มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีความขาดแคลนในทุก ๆ ด้าน ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องช่วยกันแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้ จากปัจจัยที่แตกต่างกันนี้ย่อมส่งผลต่อกระบวนการผลิตด้วยอย่างแน่นอน จากปัจจัยที่เอื้ออำนวย ทรัพยากร งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอทำให้การบริหารงานมีความสะดวกและมีความชัดเจน บุคลากรมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างสมบูรณ์ โรงเรียนที่มีคุณภาพ มีชื่อเสียงดีเป็นที่นิยมของผู้ปกครอง การเรียนการสอนนักเรียนได้รับความรู้จากครูอย่างเต็มความสามารถ มีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม มีความขยันหมั่นเพียร ความประพฤติเรียบร้อย ใฝ่เรียนรู้ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ วรณรรักษ์ จันทรภัทร (2538, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความแปลกแยกในการทำงานของครูกับประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในเขตการศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนเมื่อแยกตามขนาดโรงเรียนจะมีความแตกต่างกัน

8. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและเกือบทุกรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

เพราะในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 6 มาตรา 48 ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นอกจากนี้ครูมีความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูและมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นอาชีพที่สร้างสังคม จะมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยทุ่มเทการทำงานอย่างเต็มความสามารถ ใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความเข้าใจงานที่ทำอย่างลึกซึ้ง ช่วยให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนทุกส่วนดีขึ้น นำความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ ส่วนความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ที่ครูทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นต่างกัน โดยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสูงกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา มีรูปแบบการบริหารงานและการดำเนินงานต่าง ๆ มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติการ สภาพความพร้อมในด้านการจัดการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ นวัตกรรมต่าง ๆ มากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีข้อจำกัดในความขาดแคลนปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูรย์ โคตรโยธา (2538, หน้า 107) พบว่า การบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาด้านงานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานธุรการการเงินและพัสดุ อยู่ในระดับมาก ส่วนงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

9. การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน ทั้งโดยรวมและทุกรายด้าน เป็นเพราะว่าหากครูได้รับการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูอย่างสมบูรณ์แล้ว คุณภาพการศึกษาหรือประสิทธิผลของโรงเรียนย่อมเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุณีย์ภรณ์ ศีวรานนท์ (2542, หน้า 98) พบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991) ที่กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนพิจารณาจาก

ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานในโรงเรียนได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจในการทำงานของครู นอกจากนี้การที่ครูได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพครูจะทำให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน ซึ่งมีผลถึงคุณภาพการศึกษา คือ ผู้เรียน ครูมีส่วนที่จะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนประสบผลสำเร็จหรือความล้มเหลวได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความเอาใจใส่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความกระตือรือร้น หรือความเฉื่อยชาไม่สนใจปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพของตนให้สมบูรณ์ จึงสามารถกล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้นเป็นสำคัญ อันจะนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้สำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป เพื่อให้การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 จากการศึกษาพบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีการพัฒนาได้ในระดับปานกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ควรจะได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว โดยการจัดโครงการสนับสนุนให้ครูได้มี โอกาสพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และมีความหลากหลาย มีการนิเทศติดตาม เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ต่อการพัฒนางานในอาชีพครู ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

1.2 จากการศึกษาพบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนขนาดกลางมี การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูต่ำกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ควรจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ นอกจากการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอแล้ว ควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับโรงเรียนขนาดกลางโดยเฉพาะ และควรมี การตรวจสอบประเมินผล นิเทศติดตามเป็นระยะ ๆ เพื่อทราบความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ และหาแนวทางปรับปรุงให้ดีขึ้น

1.3 จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีประสิทธิผลน้อยที่สุด ผู้บริหารโรงเรียน ควรตระหนักถึงภาระหน้าที่หลักของโรงเรียนและมีการวางระบบการบริหาร การจัดการศึกษา

อย่างชัดเจน มีการปฏิบัติงานตามแผนงาน มีการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน และมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 จากการศึกษาพบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน ทั้งโดยรวมและทุกรายด้าน ย่อมชี้ให้เห็นว่าการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูหากได้รับการพัฒนาอย่างมีมาตรฐานแล้ว ย่อมส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาอย่างมาก หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจึงควรจะต้องมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาครู ควรมีการวางแผนเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอย่างมีคุณภาพ ครูย่อมจะนำผลจากการพัฒนานั้นมาปรับพฤติกรรมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางมีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูต่ำกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ นั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหา สาเหตุ หรือปัจจัยที่มีต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนขนาดกลาง

2.2 จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีประสิทธิผลน้อยที่สุดจึงควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหา สาเหตุ หรือปัจจัยที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดกลาง